[Min. for tekn. samarbejde med udviklingslandene.]

hensigtsmæssigt, at dette spørgsmål tages op med henblik på at få gennemført en ændring af de fællesskandinaviske retningslinier, der findes på dette område.

De samlede kapitaloverførsler til udviklingslandene androg i 1969 ca. 13 milliarder dollars. Heraf bestod ca. 6 milliarder dollars af private overførsler, medens resten var statslige overførsler. De private kapitaloverførsler omfattede direkte private investeringer med 2,6 milliarder dollars, eksportkreditgarantier med 1,7 milliarder dollars og andre kommercielt betingede transaktioner med 1,7 milliarder dollars. I disse tal er ikke medregnet egentlig privat bistand i form af gaver fra velgørende institutioner m. v. Den private bistand anslås til at udgøre 600-700 mill. dollars.

Ved vurderingen af de private kapitaloverførsler peges der fra visse sider på den fare, som en sådan kapitaleksport kan være for modtagerlandet. Private investeringer kan ifølge denne vurdering give anledning til udbytning af modtagerlandets økonomi, ligesom de kapitaleksporterende virksomheder kan få en uheldig indflydelse på den økonomiske politik i modtagerlandet. Revisionsudvalget anfører heroverfor, at denne frygt synes overdreven, når det drejer sig om privat kapitaleksport fra små lande som de nordiske. Det må fremhæves, at mange udviklingslande søger at kontrollere udenlandske private investeringer, og at de fleste udviklingslande er interesseret i at modtage privat, udenlandsk kapital og ikke mindst den med investeringer følgende tekniske og administrative viden. Revisionsudvalget tilslutter sig da også den opfattelse, at den private kapitaleksport kan udgøre et vigtigt bidrag til dækning af den del af udviklingslandenes investeringsbehov, som ikke kan dækkes af den statslige kapitalbistand.

Regeringen er enig i dette synspunkt og mener derfor, at den statslige støtte til den private kapitaleksport til udviklingslandene bør opretholdes. Denne støtte har hidtil været ydet under 3 former, nemlig statsgaranti mod den politiske risiko ved investering i udviklingslandene, offentlig deltagelse gennem Industrialiseringsfonden i finansieringen af oprettelsen af nye erhvervsvirksomheder i udviklingslandene og særlige kreditgarantier ved eksport til udviklingslandene.

I overensstemmelse med revisionsudvalgets flertal er alle disse bestemmelser bibeholdt og udvidet i det nye lovforslag. Begrundelsen herfor er dels, at udviklingslandene selv er interesseret i disse ordninger, dels at andre industrilande har tilsvarende ordninger, således at det danske erhvervsliv ville komme i en konkurrencemæssigt vanskelig situation, hvis man fra dansk side indskrænkede den statslige støtte til den private kapitaleksport til udviklingslandene.

Da bestemmelsen om investeringsgarantier blev indført, var det tanken, at det skulle være en betingelse for en garantiydelse, at der kunne påvises en sammenhæng med danske eksport- og produktionsinteresser. En direkte binding til danske leverancer er imidlertid aldrig blevet gennemført og vil for at imødekomme et ønske fra mange sider blive opgivet. Der vil heller ikke længere som led i udstedelsen af investeringsgarantier blive søgt indgået aftale om gensidig investeringsbeskyttelse med det pågældende udviklingsland.

Jeg har i det foregående nævnt en række områder, hvor der vil være behov for en væsentlig udvidelse af den danske bistandsindsats. Jeg vil gerne understrege, at forudsætningen for at kunne gennemføre en sådan udvidelse er, at der i befolkningen er forståelse for dette arbejdes betydning, og for at sikre denne forståelse er et grundigt oplysningsarbejde nødvendigt. Lovforslaget opretholder og udbygger derfor bestemmelsen om, at der kan iværksættes eller ydes statstilskud til en oplysningsvirksomhed, der tager sigte på at udbrede kendskabet til og skabe forståelse for udviklingslandenes problemer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingsarbejde.

Oplysningsarbejdet har hidtil været iværksat dels direkte af bistandsadministrationen, dels indirekte gennem Mellemfolkeligt Samvirke og andre private organisationer, herunder ungdomsorganisationer og oplysningsforbund m. v.

Mellemfolkeligt Samvirke vil efter min opfattelse også i fremtiden have en vigtig funktion på dette felt. Det vil imidlertid